ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Παλμός Της Αετόπετρας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ (ΔΩΔΩΝΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'
ΧΡΟΝΟΣ 11ος | ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 128 - 129 | ΜΑΪΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ 1983 | Έκδότης - Διευθυντής : ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΜΑΝΟΣ
Άριστομένους 88 - Τ.Τ. 201 - Άθήνα

Ξενητεμένοι Ήπειρῶτες.
Ἐμφυσήσατε στά παιδιά σας συνείδηση ἠπειρωτική.
Εἶναι ἱστορικὴ ἀνάγκη.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΣ

1901 — 1983 : Ὀγδόντα δύο χρόνια φιλανθρωπικὴ, πατριωτικὴ καὶ ἐκπολιτιστικὴ δραστηριότητα

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ

Στις 16 Μάη και σε αίθουσα της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ γίνηκε η πρώτη ταχτική γενική συνέλευση της Αδελφότητας μας. Υστερα από δυό ανεπιτυχείς προσπάθειες που δε συγκέντρωναν απαρτία στην τρίτη μόλις και μετὰ βίας συγκεντρώθηκε ο απαιτούμενος αριθμὸς μελῶν και αυτὸ μετὰ δύωρο περίπου απ' τὴν εξαγγελία έναρξης της Γ. Σ. Τοῦτο το φαινόμενο πρέπει όλους να μας προβληματίσει και να συνειδητοποιήσουμε πως η υπόθεση τῆς Αδελφότητάς μας εἶναι κάτι παραπάνω από ιερή. Να μη αφήσουμε να γυρίσουμε στην προ 10ετίας εποχή, που κάναμε συνέλεύσεις με 20—25 μέλη.

Ο προϋπολογισμὸς που τα έσοδά του πλησιάζουν τα 2.000.000 δρχ. εἶναι ο ἴδιος που στο προηγούμενο φύλλο δημοσιεύσαμε και ο οποίος ως προς το σκέλος των ἐσόδων εγκρίθηκε ομόφωνα τὸ σκέλος ὅμως των ἐξόδων, κατὰ πλειοψηφία. Και τούτο γιατὶ υπήρχε κονδύλι 350.000 δρχ. για τσιμεντόστρωση στο μεσοχώρι και στο δρόμο για τον κάτω Μαχαλά. Ἔργα που από πολλοὺς που ἐλαβαν το λόγο χαρακτηρίστηκαν, το μεν δεύτερο αναγκαίο, γιατὶ η βατότητα του δρόμου προς τον Μαχαλὰ το χειμώνα γίνεται προβληματική, το δε πρώτο, η τσιμεντόστρωση στο Μεσοχώρι, πεταμένα λεφτά, και τούτο γιατὶ αν πρώτα δε γίνει όπως τόνισαν οι ομιλητές, κάποιο ἔργο υποδομὴς ὥστε να φεύγουν τὰ νερὰ τότε αν δε παρασυρθεὶ κατὰ τμήματα το τσιμέντο θα σκεπαστεὶ από χαλίκια της Συρμὴς και το αποτέλεσμα θα εἶναι μηδέν.

Παράδειγμα τονίστηκε το ήδη τσιμεντοστρωμένο τμήμα μπροστὰ στων Αγγελαίων που παρὰ τὸ ὅτι δεν υπάρχει ορμητικότητα νερῶν το μισὸ τμήμα εἶναι σχεδὸν μόνιμα σκεπασμένο από χαλίκια.

Τὸ Δ. Σ. διευκρίνισε και δεσμεύτηκε πάνω σ' αυτὸ πως μόνο αν αρμόδιος μηχανικὸς εγγυηθεὶ πως δε θα προκύψει κίνδυνος απ' τοὺς προαναφερθέντες, θα προχωρήσει στὴν κατασκευὴ του ἔργου, καθὼς επίσης πως η δαπάνη δὲ θα ξεπερνάει τὰ μισὰ χρήματα, δηλαδὴ 175.000 τα άλλα μισὰ θα δαπανηθοῦν για το δρόμο του Κάτω Μαχαλά.

Μιὰ άλλη πρόταση του Δ. Σ. που γίνηκε δεκτὴ απ' τη Γ. Σ. εἶναι η καταργὴση των πάγιων δωρημάτων που στέλνωνται σε συγχωριανούς μας που έχουν κάποια οικονομικὴ ανάγκη. Στην ουσία πρόκειται για κατάργηση τῆς λέξης «πάγια» και θα δίδωνται σαν έκτακτα στους ἰδιους ανθρώπους και στο ἰδιο ποσὸ. Ἕνα άλλο κονδύλι πάλι πού «βασάνισε» τὰ μέλη της Γ. Σ. εἶναι και το του Αντλιοστάσιου.

Πως τάχα λογίζεται ὅπως πολὺ σωστὰ ἀναφέρθηκε από ὁμιλητὲς νὰ πληρώνουμε συντηρητὴ και ταυτόχρονα απ' τον πάγο να σπάζουν οι αντλίες;

Αν ο συντηρητὴς δε φροντίσει το χειμώνα που το αντλιοστάσιο δε δουλεύει να αδειάσει τις αντλίες από νερό, απ' την ειδικὴ βαλβίδα που έχουν, τότε πιὰ εἶναι τα καθήκοντα του συντηρητή;

Δαπάνη πάλι για αγορὰ και τοποθέτηση καλωδίου απ' το αντλιοστάσιο ως τη δεξαμενὴ για τον αυτοματισμὸ, ο οποίος ποτὲ δε δούλεψε, ενὼ καλώδιο και αυτοματισμὸς προβλέπονταν στο ἔργο, και το οποίο ἔργο ὅπως αναφέρθηκε διὰ στόματος του κ. Προέδρου ἔχει παραληφθεὶ απ' τὴ Νομαρχία, εἶναι τουλάχιστο ακαταλαβίστικο.

Δηλαδὴ το ἔργο χρεώθηκε στὴν κοινότητα και το πληρώνουν οι Αετοπετρίτες και τώρα καλοὺνται να ξαναπληρώσουν για τον αυτοματισμό, εκτὸς αν η αξία του ἔχει ἀφαιρεθεὶ απ' το ολικὸ χρέος.

Μιὰ άλλη διαβεβαίωση του κ. Προέδρου που αξίζει να σημειωθεὶ εἶναι πως απ' τη Νομαρχία κανένα ποσὸ δε δίνεται φέτος για ἔργα στο χωριὸ (τσιμεντοστρώσεις κτλ.).

Μιὰ κάποια απροθυμία διαπιστώθηκε φέτος ως προς τὶς υποψηφιότητες για εξελεγκτικὴ επιτροπή, που ύστερα από προτροπὲς έβαλαν υποψηφιότητα και ἐκλέχτηκαν οι ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΜΗΛΙΩΝΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ Μ. ΜΑΝΟΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΛΩΛΗΣ.

Αξιοσημείωτο εἶναι πως σε τούτη τὴ Γ. Σ. προήδρευσε ο κ. Πρόεδρος ο οποῖος ως γνωστὸν απ' τὴν επομένη της εκλογὴς του το Γενάρη, απουσιάζει στα Γιάννινα και χρέη προέδρου εκτελεὶ ο κ. Αντιπρόεδρος. Αλλὰ και σε τούτη τη Γ. Σ. πριν ο προϋπολογισμὸς εγκριθεὶ αναχώρησε περίπου στις 20.30' και συνέχισε ο κ. Αντιπρόεδρος, γιατὶ ἔπρεπε τὴν ἐπομένη νὰ βρίσκεται πάλι στα Γιάννινα.

Π. Μ.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΕΚΤΑΡΙΟ

Κατὰ την επίσκεψή του στο χωριό, τις Αγιες Ημέρες του Πάσχα, ο κ. Σωτήριος Θεμελὴς ἔδωσε στην κ. Παύλο Μηλιώνη χρήματα για την περίφραξη της εκκλησίας του Αγίου Νεκταρίου με πλέγμα.

— Διατηρείστε καθαρὰ τα χωριά μας.
— Προστατέψτε τα δάση απ' τις φωτιές.

ΠΑΛΜΟΣ
ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ

ΑΡΧΑΙΕΣ ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΣΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Τοῦ κ. Γρηγ. Μ. Μηλιώνη

Ι. Με το δίκηο ν' αναρωτιέται κανένας όταν καταπιάνεται με το τοπωνύμιο του «Πυρρού». Από παληά ακόμα στάθηκα σκεφτικά σ' αυτό τ' όνομα με την τόση αίγλη. Νομίζω στο απότερο παρελθὸν (πότε;) περιστασιακὰ κάτι είχα γράψει σχετικά. Ἐβγαλα το συμπέρασμα και ἔχω πεποίθηση πιο πολύ τὼρα, ὁ,τι το τοπωνύμιο αυτό συνδέεται πράγματι με τον δοξάσαντα την Ἤπειρό μας και λαμπρύνοντα αυτή - όσο κανένας άλλος — βασιληά της, τὸ Μεγάλο Πύρρο! Τούτο στηρίζω στον παρακάτω συλλογισμὸ: Ο Λαὸς γενικὰ στην Ελλάδα (κι αλλού) και στην Ἤπειρο φυσικὰ από την παράδοση (στοματικά) πολλὰ κατάλοιπα των αρχαίων έσωσε μέχρι τις μέρες μας, όπως έθιμα, δοξασίες, γιορτὲς, παιχνίδια, λέξεις κ.λπ. Στον Ηπειρωτικὸ χώρο . . Και μάλιστα στην Αετόπετρα και πλησιάχωρα έφθασαν π.χ. τὰ: Τοπωνύμιο «Κεφαλή» σε πηγὴ της Λευκοθέας (Αραχωβίτσας) αντί «Κεφαλόβρυσο» ή «Μάνα νερού» που θα λέγαμε σήμερα και παληότερα. Ἄλλο τοπωνύμιο στο χωριὸ Κούρεντα . . «Κάστρα του Πύρρου». Τὰ λαϊκὰ «Τούρθε κεραμίδα» ή «τούπεσε κεραμίδα» προκειμένου περὶ κάποιου αναπάντεχου ἢ επί κατάρας: «Κακή κεραμίδα» (τὰ λέγαμε στο χωριὸ)· ἔχουν σχέση με το θάνατο του Πύρρου στο Ἄργος της Πελοποννήσου! Επίσης το «οξιὸς» που δεν εἶναι άλλος από τον «ιερὸ ιξὸ» των Αρχαίων (παράσιτο των δέντρων)· το «γκὶ» δηλαδὴ που λένε σήμερα στην Αττικὴ.

Η φράση «Ἔχει ένα στόμα σα σκύφος» κ.λπ. Σκύφος λέγονταν από τους Αρχαίους το ποτήρι το κύπελο που είχε πολλὲς φορὲς ωραιότατες ανάγλυφες παραστάσεις.

Και να 'ρχόμαστε στο θέμα . . . του Πυρρού δεν εἶναι ένας απλὸς τόπος. Εἶναι τόπος με πηγὴ και σαν τέτοιος προσφέρονταν για ανάπαυση οδοιπόρων, βοσκῶν, αγροτῶν και στρατευμάτων σαν του Πύρρου . . . Υποπτεύομαι ότι αρχικὰ θα λεγόταν εις την Κρήνην του Πύρρου» ή «εις του Πύρρου την Κρήνη». Σε επίρρωση τούτου και παράδοση (την ἀκουσα παιδὶ στο χωριὸ από πολλούς)· υπήρχε ότι ο Πύρρος περνούσε με τα στρατεύματά του προς τα δυτικὰ από σπουδαίο δρόμο που διάβαινε από τα χωριὰ μας. (Ν.Δ. Κασιδιάρη)· Τότε ὁ τόπος ήταν πιο ομαλὸς κι ο δρόμος αυτὸς οδηγούσε στην αρχαία Ελληνικὴ ΑΤΙΝΤΑΝΙΑ (κάτοικοι Ατιντάνες) σημερινὴ περιοχὴ Δρόπολης — Αργυροκάστρου (Β. Ηπείρου)· στην επίσης Ελληνικὴ ΧΑΟΝΙΑ (Μέχρι του Γενούσου ποταμού) και πέρα από αυτή στην ΙΛΛΥΡΙΑ (Αλβανία) στα ανατολικὰ παράλια της Αδριατικὴς θάλασσας. Αυτὸ το δρόμο ακολουθούσαν όπως φαίνεται στις εξστρατείες τους ενάντια στους Ρωμαίους οι Ηπειρῶτες Ἕλληνες, που πρώτοι διείδαν τον κίνδυνο της Ρώμης από τη Δύση και δεν ήταν φιλοδοξία του Πύρρου.

...Εἶναι δύσκολα να ψάχνει κανένας στα σκοτάδια. Πάντως από Σπύρος δεν πρέπει να προέρχεται γιατὶ σημασία ἔχει πως προφέρονται τα τοπωνύμια. Και στον τόπο μας ειδικὰ τα ἔχοντα σχέση με ιδιοκτησία προφέρονται...στ' (εις του) Τζαραγιάννη, στ' Γκιάννη, στ' Πάτση κ.λπ. Αν ήταν από το Σπύρο θα προφέρονταν στσ' Σπύρου (με σ μπροστὰ και πίσω του τ) αλλὰ απ ότι θυμάμαι προφέρεται καθαρὰ «στ' Πυρρού» Πρόκειται για τον Πύρρο μας λοιπὸν ανατρίρρητα με μόνη διαφορὰ — παραφθορὰ από το διάβα του χρόνου στο τονισμὸ της λέξης από παροξύτονα σε οξύτονα. Ἀλλωστε ἔτυμο του Πύρρος εἶναι τὲ Πυρρὸς . . .που σημαίνει Ξανθὸς.

** ** **

ΙΙ. Χαίρω, χαίρομαι ένα αυτούσιο σχεδὸν, Αρχαίο Ελληνικὸ στην πατρίδα μας Αετόπετρα καθάριο καταγάλανο τοπωνύμιο της Δωρικιάς (Δωρικής) διαλέκτου υπάρχει ακόμα...τὸ «ΑΛΤΙ''ΜΗΝΑ»! Τούτο προέρχεται από τις αρχαίες λέξεις Ἄλτις και Ακμηνὰ. Ἄλτις: ἄλσος, δασύλιο αγριῶν ελαιῶν. (κοίτα αρχ. ΟΛΥΜΠΙΑ Ηλείας). Ακμηνὸς (νηνὸν) λέγονταν ο ακμαίος «ο εν ακμὴ ων», θάμνος ελαίας, θαλερὸς. Θα ἔπρεπε να λέγεται ΑΛΤΙΑΚΜΗΝΑ αλλὰ πάλι φταίει ο πανδαμάτορας χρόνος κι ἔφτασε σε μας ΑΛΤΙΜΗΝΑ που ξηγιέται στην εξελικτικὴ μας τωρινὴ γλῶσσα ΔΑΣΥΛΑΙΑ ΦΟΥΝΤΩΤΩΝ ΑΓΡΙΕΛΙΩΝ. «του λόγου το ασφαλὲς» θα βεβαιωνόταν καλλίτερα αν υπάρχουν ακόμα στον τόπο αγριελιὲς. Αν όχι υπήρχαν κάποτε. Πρέπει να γνωρίζουμε ακόμα ότι τόσο το Ηπειρώτικο όσο και το Ηλειακὸ — Πελοποννήσου — γλωσσικὸ ιδίωμα ανήκουν στη Βορειοδυτικὴ Δωρικὴ διάλεκτο.

ΙΙΙ. ΜΥΛΟΠΕΤΡΑ. Δεν μου μοιάζει για τέτοια. Ἴσως να εἶναι και τέτοια... Τὴν παρατήρησα... Εἶναι μια τεράστια μονόπετρα με τρύπα στη μέση κάπως μικρή. Απο τι να ήταν τόσο μικρὸς σε διάμετρο άξονας να κρατήσει τόσο μεγάλο λίθινο τροχὸ.

(Συνέχεια στὴ σελ. 2)

ΤΡΕΝΟ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ!!

Η Ἤπειρος θα αποκτήσει σιδηρόδρομο. Ἤδη, ο Οργανισμὸς Σιδηροδρόμων Ελλάδας μελετάει τη δημιουργία δύο γραμμῶν στην Ἤπειρο και Αιτωλοακαρνανία και συγκεκριμένα των γραμμῶν Ηγουμενίτσα - Ἄρτα - Φανάρι και Ἄρτα - Αντιρίου.

Στόχος η σιδηροδρομικὴ εξυπηρέτηση της Ηγουμενίτσας που εἶναι η δυτικὴ πύλη της χώρας και ταυτόχρονα η εξυπηρέτηση των ἐμπορευματικῶν και επιβατικῶν αναγκῶν ολόκληρης της δυτικὴς Ελλάδας.

Αυτὸ ανακοίνωσε ο διοικητὴς του ΟΣΕ Ανδρέας Λαμπρινόπουλος, μιλώντας στο Τεχνικὸ Επιμελητήριο Ελλάδας για την «υποδομὴ και τον εκσυγχρονισμὸ του σιδηροδρομικοῦ δικτύου».

Μαζὶ με αυτὲς τις δύο αποφασιστικὴς σημασίας γραμμὲς, μελετῶνται άλλες πέντε, σε μια προσπάθεια επέκτασης του ελληνικοῦ σιδηροδρόμου και εκμετάλλευσης των πλεονεκτημάτων του έναντι των μεταφορῶν με αυτοκίνητο και αεροπλάνα.

ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ...

Γράφει ὁ Παναγιώτης Ἰ. Μάνος

(Λόγω πληθώρας ὑλης στο προηγούμενο φύλλο δεν δημοσιεύτηκαν όλα τα κομμάτια της στήλης του κ. Παναγ. Ι. Μάνου. Δεδομένου ότι η επικαιρότητα δεν χάνεται δημοσιεύονται σήμερα).

Πριν πολλὰ χρόνια είχα την τύχη να γνωριστὼ και να γίνουμε καλοὶ φίλοι μ' έναν σπάνιο πατριώτη μας από το Ζαγόρι τον ΒΑΣΙΛΗ ΦΑΝΙΤΣΙΟ.

Το πως και που τον γνώρισα θα το περιγράψω μιὰν άλλη φορὰ γιατὶ αξίζει τον κόπο.

Ο κυρ-Βασίλης λοιπὸν, ὁ οποίος λατρεύει τα βιβλία, την Ἤπειρο και τους Ηπειρῶτες, μου χάριζε πολλὰ από τα σπάνια βιβλία του και με συμβούλευε και να τα διαβάζω αλλὰ και να τα προφυλάσω καθαρὰ και ασφαλή.

Ἔρχονταν στην εταιρία που εργαζόμουν τότε, πριν το '60, και έπαιρνε διάφορα κομμάτια ύφασμα για να προφυλάσει τα βιβλία του.

Ὅταν ὅμως κάποτε δεν με βρήκε στην εταιρία γιατὶ είχα ξεκινήσει τη δική μου δουλιὰ, τον Νοέμβρη του '59, ήρθε στο δικό μου πλέον μαγαζὶ κι αφού κάθησε στην πόρτα χαμογελαστὸς ύστερα κούνησε το κεφάλι του κι αφού μ' ευχήθηκε μούπε πως εγὼ είχα ξοφλήσει γιαυτόν ως προς τα βιβλία.

«Τὼρα εσύ, είπε, μετὰ τα πενήντα σου λογάριασε να με χρειαστείς». Και εννοούσε ότι δεν θα είχα χρόνο πλέον για διαβάσματα κ.λπ. Διαμαρτυρήθηκα και τούπα πως εγὼ θα συνέχιζα και το διάβασμα και την Επιστήμη μου, τα οικονομικὰ και εμπορικὰ και ότι άλλο μ' ευχαριστούσε.

Με ξαναευχήθηκε γελαστὸς και έφυγε. Πέρασαν από τότε πολλὰ χρόνια. Πολλὲς φορὲς θυμήθηκα και πάντα θυμάμαι τον υπέροχο άνθρωπο τον κυρ-Βασίλη τον Φανίτσιο.

Αλλὰ ὅμως προσπάθησα και προσπαθὼ να μη δικαιωθεὶ απόλυτα ο φίλος μου. Αν δεν τελειὼνω πολλὰ βιβλία, που αγαπὼ και που λαχταράω να τ' ανοίξω, ὅμως αρπάζω πότε πότε μερικὲς σελίδες και ξεδιψάω τη δίψα μου μια και τα πενήντα είναι . . .μακριὰ ακόμη.

Ἔτσι λοιπὸν προχτὲς για δεύτερη φορὰ πήρα στα χέρια μου το τελευταίο βιβλίο του υπέροχου πεζογράφου μας, του κοντοχωριανού μας κ. Βασίλη Τσιάτη, το «ΠΕΙΡΑΙΩΤΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ».

Ὅταν μου το πρόσφερε ο θαυμάσιος κ. Τσιάτης, ξαναδιάβασα με λαχτάρα τα «Κυριακάτικα ζιαφέτια» ὅπου ως γνωστόν ένα από τα κύρια πρόσωπα είναι και ο αξέχαστος πρωτοξάδερφος Θεοχάρης Θ. Μάνος. Προχθὲς ὅμως, έτυχε ν' ανοίξω εκεί που αρχίζει το «πέρα από το σιδερένιο γεφυράκι». Δεν μπορὼ να πω αν η επιλογὴ ήταν τελείως τυχαία ή κάτι επέδρασε μέσα μου και το σημείωμα του φίλου Θοδωρή Δάλλα.

Ὅπως και νάχει το πράμα ὅμως εγὼ καταγοητεύτηκα με την κατακπληκτική περιγραφή του κ. Τσιάτη. Εἶναι σπάνιο ταλέντο αυτή ἡ τόσο πλατιὰ παρατηρητικότητα και η τόσο παραστατικὴ και ακριβὴς περιγραφή της. Θεωρὼ το κομάτι αυτό του κ. ΤΣΙΑΤΗ σαν ένα κειμήλιο του Πειραιὰ και της προπολεμικής ζωής του. Και αν δεν κινδύνεα να παρεξηγηθὼ θα πήγαινα μακρύτερα και θα έλεγα πως το κομάτι αυτὸ σίγουρα θα συμπεριληφθεὶ σε σπάνιες και ακριβομελετημένες ανθολογίες και θα αποτελέσει κειμήλιο όχι μονάχα του Πειραιὰ αλλὰ όλης της προπολεμικής Ελλάδας.

** ** **

Η ολίγο ὀψιμη χοροεσπερίδα της Αδελφότητάς μας η οποία ὁπως κατάλαβα έγινε μετὰ «Φόβου Θεού» μετὰ φόβου εισιτηρίων θέλω να πω, αν και έγινε δηλαδὴ με πολλὲς επιφυλάξεις από το Δ. Σ. που πραγματικὰ πέρασε φοβερὰ αγωνιώδεις στιγμὲς όσο πέρναγε η ὥρα και η προσέλευση ήταν πολύ συγκρατημένη, η χοροεσπερίδα μας λοιπὸν ήταν ὁπως πάντα ωραιότατη και επιτυχημένη. Τηρουμένων των συνθηκῶν και των αναλογιῶν βέβαια ήταν πάρα πολύ ωραία.

Ελπίζω το Δ.Σ. να εἶναι ικανοποιημένο, αφού οι ἰδιοι σχεδὸν μας πρόσφεραν και καλλίτερες γιορτὲς.

Θα ήθελα ὅμως να πω ότι αυτὴν αγωνία τόσων ανθρώπων και άλλων κοντά σ" αυτούς που ξέρουν απ' αυτὰ θα πρέπει να σκεφτούμε και να βρούμε τρόπο να την μετριάσουμε αν δεν την εξαλείψουμε τελείως. Εἶναι πραγματικὰ ένα μαρτύριο.

Δεν φτάνει η μετὰ επιτυχία να γλυκάνει αυτὲς τις στιγμὲς.

** ** **

Δεν εἶναι ο μεγάλος κύκλος των γνωριμιῶν που έχουν οι ΘΕΜΕΛΑΙΟΙ στην Θεσ)νίκη και στην Αθήνα, γιατὶ όλοι οι Αετοπετρίτες έχουμε κάποιο κύκλο, μικρὸ ἢ μεγάλο άσχετα, αλλὰ η διάθεση που έχει ο «κύκλος» αυτὸς ν' αποβεὶ οφέλιμος και προς την Αδελφότητα μας και το ακριτικὸ χωριό μας την ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ.

Οι Θεμελαίοι ὅμως (Σωτήρης — Γιώργος — Βαγγέλης — Χρήστος) το έχουν αποδείξει κατ' επανάληψη ότι έχουν αυτὴ τη διάθεση και αξιοποιούν αυτὲς τους τις γνωριμίες.

Η πληθώρα των δώρων που μέσω του γραφείου τους ήρθαν στο καταπληκτικὸ κι ανάρπαστο λαχείο της χοροεσπερίδας μας, το οποίο πιστεύω πως θα άφησε καλὰ αποτελέσματα, ακριβῶς από αυτὴ τους τη βούληση προήλθαν.

Χωρὶς να θέλω να μειώσω καμιὰ από τις πάμπολλες προσφορὲς πλείστων όσων χωριανῶν και φίλων οι οποίοι κι εφέτος επλούτισαν το λαχείο μας, επισημαίνω το γεγονὸς.

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

— Για λόγους ανεξάρτητους απ' τη θέλησή μας και από πολὺ επαγγελματικὰ φόρτο μας και τούτο το φύλλο βγαίνει δίμηνο, Μάη - Ιούνη. Ζητάμε συγνώμη.

Επιστολές

Επιστολή πρὸς τὸν «Παλμὸν» ἀπὸ τὸν Ε. Ξωτικό

Συγχαίρω τὴν Ἐφημερίδα «Παλμὸν» ποὺ εἶναι τόσο ἀνθισμοτική καὶ μπορεῖ ὁ καθένας μας νὰ γράφει ἄ,τι θέλει καὶ νὰ μεθαίνει ὁ κάθε χωριανὸς παλιὰ καὶ νέα ὅπως π.χ. μὲ τὰ στραβὰ καὶ ἀνάποδα τοῦ Πέτρου Ἀπτεινοῦ ποὺ μοῦ δόσαν τὴν εὐκαιρία νὰ τοῦ ἀπαντήσω κι' ἐγώ..

Μερικοὶ χωριανοὶ παρατήρησαν γιατὶ ποὺ γράφει, κακῶς ὄμως. Ὅπως ἔνα μικρὸ παιδὶ τοῦ λὲς μὴ κάνεις αὐτὸ καὶ ὅμως αὐτὸ τὰ ἐπαναλαμβάνει. Γιατὶ ὑπάρχει ἡ ἐφημερίδα νὰ τοῦ ἀπαντήσουμε. Εἶδα κ. Μπάτσο νὰ γράφεις γιὰ φωτιὲς καὶ ἀναφέρεις τὸν πατέρα μου. Μήπως γνωρίζεται ἢ ἂν εἶχατε ἀκούσει ἀπ' τοὺς παλιούς ποιοὶ εἶχαν βάλει φωτιὰ στοῦ Κώστα Λαυρέντζου τὸ χιμάδι; Ἐπίσης γράφεις γιὰ τὸ ξύδι τῆς Σωτήραινας Μπάτσου. Γιατὶ τὸ παραδέχεσαι γιατὶ κάνομε διαφήμιση στο ξύδι. Γράφεις καὶ γιὰ δαμάσκηνα, μήπως τὰ ἐτοιμάζετε γιὰ τὴν Ε.Ο.Κ.; Σ' αὐτὸ κάνετε λάθος γιατὶ ἀπὸ τὴν Πανάγιά ὡς τὸ χωριὸ θὰ γίνουν τουρσί. Ἐπίσης γράφεις γιὰ τὸ φρέαχ τῆς κακιὰ Ρήγας. Ἂν ζοῦσε θὰ συγχωροῦσε τὰ ἀποθέματα τῶν Μπατσαίων γιατὶ ἀπὸ τὴν ὑποστήριξη.

Ἐράνισε γιὰ τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Παναγιώτη Μπάτσου ὅτι τοῦ κάναν ζημιὰ. Λοιπὸν δὲν νομίζω νὰ τὸ ἔκανε χωριανὸς μας οὔτε καὶ συγχωριανὸν ὅτι συνεννοήθηκαν τὸ μονοδιὰ αὐτοκίνητο ἦταν στὸ χωριὸ ἐκτὸς ἂν εἶναι κανένας τρελός. Ὡς ἀναφορὰ γιὰ τὴ σφαῖρα ποὺ ρίξαν στὸ σπίτι τοῦ Γιώργου Δώλη αὐτὸ εἶναι ἀπαράθρωπο καὶ δὲν πιστεύω νὰ ἤταν χωριανός μας.

Μιὰ καὶ θέλεις κ. Μπάτσο νὰ μὴν τηνονεύουμε τὰ παλιὰ ἔχω καὶ ἐγὼ νὰ προσθέσω κάτι γιὰ τὸν πατέρα σου τὸ 1496. Ἐγὼ καὶ ὁ ἀξιαξιόχρεος καὶ δὲν παρουσιάζει αὐτὴ τὴν δύσκολη θέση μας καὶ νὰ ἀποφεύγει τις ἀκρότητες. Τὸ «πλήκακο» ὅτι ἡ ἐφημερίδα γνήσιες στοὺς ἀναγνώστες της καὶ ὅτι εἶναι δημιοκρατικὴ καὶ ἀνοιχτὰ. Ἀπ' ὅτι μποροῦμε νὰ ὑποστηρίξουμε εἶναι ὅτι ὁ κ. Πέτρος Μπάτσος στὰ δύο συνεχῆ ἄρθρα του ἔθιξε γεγονότα ὄχι ὄμως πρόσωπα. Δὲν καταλήγισε ὄνμ. εὐθύνες σε κανένα. Παρ' ὅλα αὐτὰ μερικοὶ ἀπανωτάγησαν καὶ τὸ σπουδαιότερο ἀπανωστάγησαν κατὰ τῆς ἐφημερίδας. Κάποιοι μιλιστα καὶ δὺο συνδρομητές. πρὸς το παρὸν. Καὶ νὰ μεν γιὰ τὸν ἕναν δεν σχολιάζουμε διότι σαν ἁπλὸς λεπτομερίτης ἔχει κάθε δικαίωμα νὰ σωμερνεῖ νὰ διαφωνεῖ καὶ ν' ἀντιδρᾶ ὅπως αντίδρᾶ. Κι ἐγνοοῦμε τον ἀγαπητὸ κ. ἀβιότιμο κ. Δημ. Παππά. Ἀλλὰ γιὰ τὸν Κοινοτάρχη κ. Βασ. Παππὰ ἔχουμε ἐπιφυλάξεις αν πρέπει ν' ἀντιδρᾶ ὅπως αντέδρασε. Ὁ ὅπους δήποτε κ. Κοινοτάρχης ὀφείλει νὰ δέχεται τὴν κριτική. Ἂν ἡ ἐφημερίδα συκοφαντεῖ δὲν ἔχει παρὰ νὰ τὴν μηνύσει. Ἂν δὲν θέλει αὐτὴ τὴν λύση, καὶ δεν ἀρέσει καὶ σε μας, ὀφείλει ν' ἀποδείξει ὅτι ἡ ἐφημερίδα ψεύδεται καὶ ως ἐκ τούτου θα γίνουμε ἀναξιόπιστοι στα μάτια των ἀναγνωστῶν μας με ὅλες τις συνέπειες της ἀναξιοπιστίας ἐφημερίδα. Ἀλλὰ μιὰ ἐφημερίδα τέσσαν ετῶν ὅπως εἶναι ἡ ἐφημερίδα μας νὰ κρίνεται ἀπὸ ἕνα μόνο φύλλο καὶ νὰ ὁρίσουμε εὐκαιρία νὰ ξιφουλλοῦμε ἀναντίον της εἶναι ἀν μὴ τὸ ἄλλο τουλάχιστον προκατάληψη. Γράψαμε πάρα πάνω ὅτι χάσαμε τουλάχιστον 2 ἀναγνώστες - συνδρομητές. Ἀκούσαμε ἀπὸ το στόμα των 2 αὐτῶν ἀγαπητῶν συγχωριανῶν ὅτι συνεννοήθηκαν κι ἄλλοι στὴν Κοινότητα νὰ ἐπιστρέψουν τὴν ἐφημερίδα. Ἂν ὑπάρχουν κι ἄλλοι τους λάβε το ἐξῆς : Αἰσθανόμαστε ντροπὴ νὰ παίρνει κάποιος τὴν ἐφημερίδα χωρὶς νὰ πιστεύει σ' αὐτήν. Ἂν ὑπάρχουν ἀναγνῶστες που νιρεπόντουσι γιὰ τὴν ἐφημερίδα «ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ» δὲν ἔχουν παρὰ νὰ την ἐπιστρέψουν. Ἐνδίδουμε τὴν ἐφημερίδα διότι πιστεύουμε σε μερικὰ ἰδανικά. Πιστεύουμε ὅτι οἱ ἀναγνῶστες μας παρακολουθοῦν τὴν πορεία της καὶ αισθάνονται υπερηφάνοι διότι ἡ ἐκδοση στηρίζεται στὴν ἀγάπη καὶ την στοργὴ τους. Γι' αὐτὸ καὶ υποδέλουμε θερμὴ παράκληση (τὴν ἔχουμε ξαναποδίλει). Αν διαπιστώσουμε ὅτι αυτὴ ἡ ἀγάπη καὶ στοργὴ των ἀναγνωστῶν μας ἐκλείφει τότε ἡ ἐκδοσή μας δεν ἔχει νόημα. Οὐτε να στενοχωριόμαστε, οὔτε κυρίως να ξοδεύόμαστε. Αλλὰ στους διαφωνοῦντες με μερικὰ κείμενα τους λέμε ότι διαφορετικὰ ἐλέπει ο καθένας το δίκιο. Οταν ο κ. Στάθης Παππᾶς ἔγραφε στὸ πρῶτο φύλλο της ἐκδόσεως γιὰ την καθιερίστρια του χωριοῦ κόντεψαν να μας

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΙΩΤΩΝ

ΤΟ ΜΑΤΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΙΩΤΗ

● Απογοητεύθηκα βλέποντας πώς στην Ετήσια Γενική Συνέλευση δεν υπήρχε απαρτία. Ευτυχώς που υπήρχαν και μερικοί συγχωριανοί για ν' ανταλλάξουμε λίγες κουβέντες και να μου φύγει η πίκρα. Είναι πάντως πολύ λυπηρό νά μην είμαστε συνεπείς τουλάχιστον στο κάλεσμα αυτό και έχουμε το θάρρος να κάνουμε κριτική, όταν εμείς, οι πολλοί, δεν ενδιαφερόμαστε για τα προβλήματα της Αδελφότητας υπεύθυνα. Ελπίζω να συμορφωθούμε στό εξής με τις υποδείξεις του Δ. Σ. για να πέρνωνται σωστότερες αποφάσεις και επομένως να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα.

● Ηρθε ό Γεν. Γραμματέας της Κοινότητας από το χωριό για να παρεβρεθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση και να μας ενημερώσει γύρω από διάφορα θέματα πού αφορούσαν αποκλειστικά εμάς τους αποδήμους αλλά και να γνωριστούμε από κοντά. Φανταστήτε την απογοήτευσή του όταν είδε πως δεν ύπήρχε απαρτία και τι εντύπωση σχημάτισε για την Αδελφότητά μας,και να σκεφθείτε όπως άκουσα, είχε ακούσει τά καλύτερα λόγια.

● Από ότι άκουσα πραγματοποιήθηκε και φέτος εκδρομή το Πάσχα στο χωριό εκ μέρους της Αδελφότητας και μπορεί το πούλμαν να μη γέμισε με εκδρομείς, αλλά κόσμος υπήρχε και μάλιστα πολύς. Ανάμεσά τους ήταν πολύ νέοι, που με τις φωνές τους έδωσαν ένα χρώμα που έλειπε από τό χωριό. Φυσικά, δεν έλλειψε και ο καθιερωμένος αγώνας ποδοσφαίρου μεταξύ των νέων και γέρων, που μετά από συναρπαστικό παιχνίδι και πολλά γκόλ, οι μεγάλοι κατόρθωσαν και νίκησαν τους νέους με σκόρ 10—9 παρουσία πολλών κατοίκων του χωριού. Νομίζω, πώς θα πρέπει να αθλοθετηθεί ένα κύπελο για τον αγώνα αύτό. Ας μεριμνήσει η Αδελφότητα γι' αυτό και ας προβεί και σε αγώνα ανωμάλου δρόμου με την πρώτη ευκαιρία στό χωριό.

● Είχαν γράψει και στο παρελθόν για μια δενδροφύτεψη κατά μήκος του δρόμου από την βρύση μέχρι τό χωριό που πιστεύω θα δώση μεγαλύτερη όμορφιά και χάρη. Ας γίνει πραγματικότητα αυτή η πρόταση. Δεν νομίζω πως είναι θέμα οικονομικό αλλά θέμα δραστηριοποίησης και μόνο.

● Έμαθα πως στό χωριό εδώ κι ένα 10ήμερο δεν υπάρχει νερό γιατί κάπου υπάρχει διαροή στο δίκτυο. Η κατάσταση είναι απελπιστική για τους κατοίκους του χωριού μας και παρά την προσωπική τους εργασία ακόμη να φτιαχθεί. Ποιός ξέρει τι τους περιμένει τό καλοκαίρι και πως να κατέβουν ταξηδιώτες για παραθερισμό στό χωριό, με τέτοιες συνθήκες. Πράγματι, είναι δραματική ή κατάσταση άν αναλογιστούμε άκόμη πως το Νομαρχιακό Συμβούλιο, ακόμη να εγκρίνει εκείνο το χρηματικό ποσό που θα ανακούφιζε όλους μας, άν είχε εγκριθεί, καί η αγανάκτησή μας θα μετρίαζε κατά πολύ. Αύτά πληρώνουμε σήμερα όλοι μας ό-ταν τα έργα δεν γίνονται σωστά, όταν δεν υπάρχει συνήδηση, όταν δεν υπάρχει έλεγχος. Ισως να είναι καλύτερα έτσι για να μάθουμε να είμαστε πιό προσεκτικοί στό εξής.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ανήμερα το Πάσχα στο χωριό οι συγχωριανοί μας Ηλίας και Ελένη Κόκκινου εβάπτισαν το κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα ΠΑΝΩΡΑΙΑ.

Τό Δ. Σ. της Αδελφότητας τους εύχεται να τους ζήσει.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Η συγχωριανή μας Ελπίδα Κ. Ψυχογιού - Σκούρα προσφέρει το χρηματικό ποσόν των 1.000 δρχ. στην Αδελφότητα εις μνήμη του παππού της Δημητρίου Ψυχογιού.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Τα Διοικητικά Συμβούλια της Αδελφότητας και της Κοινότητας μετά από κοινή συμφωνία αποφάσισαν την μεταφορά του πανηγυριού για την πρώτη Κυριακή μετά την εορτή των Αγίων Αποστόλων και τούτο για να ύπάρχει μεγαλύτερη συμμετοχή εκ μέρους των μελών της Αδελφότητας και φυσικά μεγαλύτερη επιτυχία.

Ετσι η φετεινή εκδρομή που διοργανώνει η Αδελφότητα στο χωριό θα είναι τριήμερη και θα πρέπει φυσιολογικά να υπάρξει μεγάλη συμμετοχή.

Συγκεκριμένα η αναχώρηση θά γίνει στην 1 Ιουλίου ημέρα Παρασκευή το βράδυ στις 10 από την πλατεία Κοτζιά και η επιστροφή το μεσημέρι της Δευτέρας 4 Ιουλίου από το χωριό.

Η τιμή θα είναι ως συνήθως προσιτή και τα παιδιά κάτω των 10 ετών δεν θα πληρώσουν εισιτήριο.

Ομως, ζητούμε να δηλώσετε εγκαίρως την συμετοχή σας και να μην τήν άφήσετε την τελευταία στιγμή γιατί δημιουργούνται προβλήματα και παραξηγήσεις και όπως καταλαβαίνετε μας φέρνετε σε δύσκολη θέση.

Γι' αύτο σας παρακαλούμε να μας ένημερώσετε το αργότερο μέχρι τις 25 Ιουνίου.

Το Δ. Σ.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Συγχωριανοί, επειδή η προσέλευσή σας στο κάλεσμα της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης ήταν απογοητευτική και σίγουρα δεν μας τιμά, το Δ. Σ. έκρινε σωστό να επικοινωνήσει μαζί σας διά μέσου της στήλης αυτής για να σας ενημερώσει για μερικά θέματα ουσιώδη για όλους μας.

1) ΘΕΜΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ : το σοβαρότερο πρόβλημα του χωριού μας που παρά τις φιλότιμες προσπάθειες της Κοινότητας δεν φαίνεται να υπάρχει λύση τουλάχιστον προς το παρόν. Γίνονται ενέργειες γιά ν' ανεβεί τό νερό της Τριανταφυλλιάς στην δεξαμενή της Δραγαστάς και τούτο για να μήν έχουμε τον πονοκέφαλο του κακοφτιαγμένου δικτύου από την πηγή της Αφέδρας στο χωριό. Ελπίζουμε στο χρηματικό ποσό πού μάς παραχωρεί η Νομαρχία καί πού περιμένουμε να εγκριθεί από το Νομαρχιακό Συμβούλιο να δώσει την οριστική λύση για το χωριό μας. Αν όμως δεν εγκριθεί τότε θα πρέπει να κινήσουμε θεούς και δαίμονες για να μην ξαναδειψάσουμε ποτέ πιά.

Εν τω μεταξύ θα προσπαθήσουμε να πείσουμε τους Κοντοχωριανούς μας Γερομάτες να μας τροφοδοτήσουν τους δύο - τρεις μήνες του καλοκαιριού με το νερό τους, εφ' όσον έπαρκεί, προκειμένου ν' ανακουφιστούμε καί πιστεύουμε ότι θα υπάρξει κατανόηση εκ μέρους τους.

2 ΘΕΜΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ : Μετά από πολύ σκέψη και δίλημμα συγχρόνως λόγω προβλήματος ύδρευσης πήραμε την απόφαση να διαμορφώσουμε την πλατεία και πιστεύουμε πως θα εγκρίνετε κι εσεις αυτή την απόφασή μας διότι με την αξιοποίησή της θα δώσει μιά ξεχωριστή ομορφιά στο χωριό μας. Πιό συγκεκριμένα θα γίνουν οι εξείς εργασίες:

1) Πλακόστρωση της πλατείας και φρεσκάρισμα των τοίχων.

2) Κατασκευή τουαλετών με πλακάκια, νυπτήρα, καθρέπτη, δόθρος κλπ.

3) Κατασκευή νέου μνημείου ηρώων.

Γιά όλα αυτά θα χρειαστεί το χρηματικό ποσόν περίπου του 1.000.000 δρχ. βάσει προσφορών πού πήραμε. Τό ερώτημα γιά μας είναι αν θα πρέπει να ξεκινήσουμε τις εργασίες και τούτο γιατί δεν έχουμε το παραπάνω ποσόν, αλλά μέρος αυτού.

Φυσικά κάναμε υπομνήματα προς διάφορες κατευθύνσεις ελπίζοντας πως θα βρούμε ανταπόκριση. Γι' αυτό θέλαμε να ακούσουμε την άποψή σας. Δυστυχώς όμως οι Συνελεύσεις δεν είχαν απαρτία και σας ενημερώνουμε για τις ενέργειές μας.

3) ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟΥ : Λίγο πολύ όλοι γνωρίζετε τις προσπάθειες των εκάστοτε Δ. Σ. για την κατασκευή του, που δεν καρποφόρησαν μέχρι σήμερα. Ομως κάτω από την έντονη έπιθυμία πολλών μελών μας, αλλά και δική μας να λάβει τέλος αυτό το θέμα, πού δυστυχώς το ξεζουμίσαμε, φροντίσαμε να πάρουμε προσφορές και με την δική σας συγκατάθεση να γίνει και έρανος που μαζί με τις υπάρχουσες προσφορές μελών μας να προβούμε στην κατασκευή του. Ελπίζοντας και στην συμβολή της Εκκλησίας μας πιστεύουμε πως τούτη την φορά θα καρποφορήσουν οι προσπάθειές μας.

Ακόμη σας υπενθυμίζουμε όσοι δεν είναι ταμειακώς εντάξει απέναντι στην εφημερίδα «ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ», παρακαλούμε να τακτοποιηθείτε διότι όπως καταλαβαίνετε έχει κι αυτή τα έξοδά της και πρέπει να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της.

Επίσης στείλτε μας τις ιδέες σας ή τα προβλήματά σας γύρω πό το χωριό και την Αδελφότητα ή διάφορα ιστορικά γεγονότα του χωριού μας κλπ. Δηλαδή με λίγα λόγια γίνεται και σείς αρθρογράφοι.

Το Δ. Σ.

4 ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΑΣ

Το ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ, η ΖΙΤΣΑ, η ΚΟΝΙΤΣΑ και το ΜΕΤΣΟΒΟ είναι οι κωμοπόλεις του Νομού μας που επιλέχτηκαν γιά την τοποθέτηση των κέντρων υγείας.

Οπως είναι γνωστό τα κέντρα υγείας θα επανδρωθούν με 10 ως 20 γιατρούς το καθένα και θα καλύπτουν τις ιδικότητες του Παθολόγου, Παιδίατρου, Γυναικολόγου, Οδοντίατρου, χειρούργου κ.τ.λ.

Με τη συγκρότηση των παραπάνω κέντρων υγείας, που είναι τά 4 απ' τά 146 που θα ιδρυθούν σ'όλη τη χώρα,θα ανακουφιστούν κατά πολύ οι κάτοικοι της υπαίθρου δεδομένου ότι δε θα χρειαστεί πλέον οι άσθενείς απ' όλη την Ηπειρο να συγκεντρώνονται στο μοναδικό και από κάθε άποψη ελειπές νοσοκομείο των Γιαννίνων και να γεμίζουν οι διάδρομοι από ράντζα.

Ακριβώς τα κέντρα υγείας αυτο το σκοπό εξυπηρετούν. Θα είναι δηλαδή ένα είδος φίλτρου απ' όπου για το νοσοκομείο θα περνάν μόνο αυτοί που πραγματικά έχουν ανάγκη Νοσοκομειακής περίθαλψης. Και όχι όπως τώρα που προκειμένου να κάνει κάποιος εξετάσεις πρέπει να μπεί και να παραμείνει στό Νοσοκομείο πιάνοντας έτσι θέση πού κάποιος άλλος έχει Ανάγκη.

Οσο για την ποιότητα παροχής περίθαλψης τούτη θά είναι σαφώς ανώτερη γιατί ο γιατρός τώρα θα πάψει νά γίνεται κυνηγός πελατείας αλλά σωστά αμοιβόμενος προσφέρει τις υπηρεσίες του στό Νοσοκομείο, ο ίδιος θα επισκέπτεται και θα κάνει υπηρεσία στα κέντρα υγείας ενώ του παρέχεται η ευχέρεια - υποχρέωση να παρακολουθεί υποχρεωτικά σεμινάρια πάνω στην εξέλιξη της επιστήμης στον τομέα του και όχι όπως τώρα που κατόρθωσε ο Α' γιατρός, ξεχώρησε, έγινε φίρμα και επιδίδεται στο κυνήγι των χιλιάρικων σε βάρος πολλές φορές της σωστής παρακολούθησης της εξέλιξης της επιστήμης.

Π. Μ.

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

Το κείμενο που ακολουθεί είναι απ' την εφημερίδα ΕΘΝΟΣ της Τετάρτης 27 Απρίλη και αναφαίρεται σε βορειοηπειρωτικό θέμα Και αφορμή μου δόθηκε απ' το κείμενο που φιλοξενεί η εφημερίδα μας «ΤΑ ΧΑΜΕΝΑ ΚΑΤΣΙΚΙΑ» σε τούτο δώ τό φύλλο, και με την ελπίδα πως δε θα χαρακρητιστώ φιλαλβανός. Απλά το κέντρισμα πήρα απ' το δυό κείμενα και κάνω τις σκέψεις μου.

Το «ΛΑΪΚΟ Βήμα που λάβαμε πρόσφατα είναι μια εφημερίδα αλλιώτικη. Είναι το «Οργανο του Δημοκρατικού Μετώπου Επαρχίας Αργυροκάστρου για την ελληνική Μειονότητα» - μια εφημερίδα που κυκλοφορεί κάθε Πέμπτη και Κυριακή σε πολύ καλά ελληνικά για τους Βορειοηπειρώτες αδελφούς μας.

Και μπορούν, βέβαια να διαμαρτύρονται υποκριτικά για τις «πιέσεις» και τον «εφελληνισμό» της Βορείου Ηπείρου, το «Λαϊκό Βήμα»' όμως, μαρτυρεί ότι οι Ελληνες της επαρχίας Αργυροκάστρου και τα ελληνικά σχολεία τους έχουν και τα ελληνικά σπίτια πολιτισμού τους και τις ελληνικές εφημερίδες τους και την αυτοδιοίκησή τους και τη δημοκρατική οργάνωσή τους.

Αντιγράφουμε χαρ εκτηριστικούς τίτλους: «Στις 22 του Μάρτη έχει η Δρόπολη γιορτή», «Εγκαινιάζεται τό Μέγαρο Πολιτισμού στη Δερβίτσιανη», «Οι σύμβουλοι λογοδοτούν στο Λαό που εκτιμάει τη δουλειά τους», «Αρχισαν οι συναντήσεις των υποψηφίων του Δημοκρατικού Μετώπου (Ελλήνων) με τους εκλογείς» κλπ. κλπ.

Κατά τά άλλα, τρομοκρατία!

Αντιπαραθέτοντας τα δύο κείμενα βλέπουμε δυό διαμετρικά αντίθετες σκέψεις. Η μιά που θέλει τους Βορειοηπειρώτες σκλάβους που στενάζουν κάτω άπ' τή σκλαβιά και η άλλη που τους θέλει να απολαμβάνουν τέτοια και τόσα που πραγματικά εμείς αγωνιζόμαστε γ' αποχτίσουμε.

Σίγουρα ο οποιοσδήποτε καταγαγχασμός απ' όπου κιάν προέρχεται ποτέ δεν είναι ευχάριστος. Σίγουρα όμως πάλι σε κάθε όμορο κράτος υπάρχουν έγθεν και έγθεν μειωνότητες εφ' όσον υπάρχουν σύγορα. Τούτο όμως δεν είναι θέμα που μπορούμε μεις ή η εφημερίδα μας να λύσει πολύ δε περισσότερο να χαράξουμε ή επιβάλουμε κυβερνητικούς χειρισμούς. Απλά στοχασμούς μπορούμε να κάνουμε.

Το θέμα μας είναι όμως στενάζουν, αφελληνίζονται πραγματικά ή είναι λόγια της προπαγάνδας; Αν ρωτηθεί κάποιος φιλοδυτικός σίγουρα παράδειγο θα δεί το δυτικό τρόπο ζωής καί κόλαση στην Ανατολή, αν πάλι φιλοΑνατολικός ρωτηθεί το αντίθετο θα μας διαβεβαιώσει. Και στο συγκεκριμένο θέμα γιά τή Β. Ηπειρο κακοποιείται τάχα η Ελληνική μειονότητα; Ούτε όχι ουτε ναι μπορούμε για να πούμε. Εκείνο όμως που με σιγουριά μπορώ εγώ προσωπικά να πω είναι πως απ' το φυλάκιο της ΚΑΚΑΒΙΑΣ εύκολα μπορείς να διακρίνεις τή διαφορά του τρόπου ζωής. Πέρα απ'τα σύνορα, υπάρχει ζωή, υπάρχει κίνηση, υπάρχει ζωντάνια. Γίνονται έργα. Δώθε απ' τα σύνορα έρημιά και εγκατάλειψη. Γνωστό είναι πάλι σ' όλους ότι στη γειτονική μας Αλβανία δουλεύουν όλοι για το κράτος και το κράτος φροντίζει για όλους. Δεν υπάρχουν παρασιτικά επαγγέλματα παρά μόνο παραγωγικά και το ότι η γειτονική μας Αλβανία είναι αυτάρκης, και στόχος τους είναι : ούτε σπιθαμή γης ανεκμετάλευτη. Μα και αυτοί που κατά καιρούς ζητάν πολιτικό άσυλο είναι ευχαριστημένοι; δίκαια θα αναρωτηθεί κανείς. Οχι οπωσδήποτε, αλλά ας αναρωτηθούμε όμως γιατί τάχα; Μήπως είναι θύματα κακής πληροφόρησης για το τι συμβαίνει αλλού ή που στη δουλειά δεν στρέγωνται;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΑΤΣΟΣ

«ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΑ»

Παναγ. Ι. Μάνος

Σ' ένα απ' τα προηγούμενα φύλλα του «ΠΑΛΜΟΥ», στο 104 ο σεβαστός κ. Ν. Π. Νούσης, περιγράφει γρήγορα και πολύ ζωηρά το ταξείδι από το χωριό μας στα Γιάννενα και τη ζωή των Γιαννιωτών την εποχή εκείνη της Τουρκοκρατίας.

Η γρήγορη αυτή περιγραφή της εποχής εκείνης, με έκδηλη τη νοσταλγία και τη ρομαντική διάθεση του κ. Ν. Π. Ν., ανακατεμένη με ζοφερές και πικρές αναμνήσεις, κάνουν ένα ωραίο και πολύ χρήσιμο κείμενο. Λέω χρήσιμο κείμενο γιατί και οι πληροφορίες για την εποχή που αναφέρει και οι πληροφορίες αυτές είναι χρησιμότατες και για μας και πολύ περισσότερο για τους μελλούμενους. Από την άποψη αυτή έκρινα σκόπιμο να επαναλάβω κι εγώ μια κάποια περιγραφή, μισό αιώνα αργότερα από τότε που αναφέρεται στο κείμενο. Δηλαδή να περιγράψω το ταξείδι από το χωριό στα Γιάννενα όπως το προτώκανα εγώ και ότι θυμάμαι απ' αυτό, πρώτα γιατί ήμουν πολύ μικρός τότε, πριν τον πόλεμο του '40 και δεύτερο γιατί πέρασαν κι αρκετά χρόνια.

Είναι αλήθεια ότι τα Γιάννινα ήταν ένα πολύ μεγάλο και ωραίο όνειρο για τον κάθε Ηπειρώτη που δεν είχε ταξειδέψει ως εκεί. Η επιθυμία να τα γνωρίσει κανείς ήταν τόσο μεγάλη όσο ήταν η φήμη των Γινανίνων και των θρύλων των και της ιστορίας που πλάθονταν γύρω από τη θρυλική πόλη του Αλή Πασά. Οι λογής ταξειδιώτες που έφταναν στο χωριό, μικροί, μεγάλοι, είτε έρχονταν μόνο από τα Γιάννινα, είτε έρχονταν από μακρύτερα, από την Αθήνα ή τον Πειραιά ας πούμε, φάνταζαν τόσο περίεργα στα μάτια μου και τους θεωρούσα τόσο τυχερούς, που πρόσεχα μέσα στα μάτια τους να διακρίνω κάτι από κείνα που είχαν δει.

Και αυτό που ήταν βέβαιο πως είχαν δει ήταν τα Γιάννινα. Πέρα από κει η φαντασία μου δεν μπόρεσε να προχωρήσει, κ' αυτό ήταν πολύ, αφού πέρα από το Σκαπέτημα τοποθετούσα τον Κάτω Κόσμο, τον Αδη, την Κόλαση και τον Παράδεισο. Τό Θεό, τον φανταζάμουν κάπου επάνω στη Γούρα του Μπάτσου και το σπίτι του ήλιου στην κορυφή του Κουτσογιάννη. Ετσι λοιπόν, ένα ταξείδι στα Γιάννενα δεν μπορούσε να χωρέσει σ' ένα κεφάλι και μια ψυχή ενός μικρού αγοριού από την Κοσόλιανη πριν το '40.

Επειτα ήταν και ο Καλαμάς. Δεν μπορούσες να σκεφτείς τα Γιάννενα χωρίς τον Καλαμά. Το ποτάμι μας που μας χώριζε από τον πέρα κόσμο, ήταν κι αυτό ένα κεφάλαιο με τους δικούς του ορισμούς και θρύλους. Το να περάσεις το γιοφύρι του Καλαμά χωρίς να θυγάλεις τη χρυσή ήταν θαύμα. Και πέρα από τον Καλαμά και το κάποιο γιοφύρι του, γιατί εκτός από την γέφυρα του Σίμου και το Θεογέφυρο, ήταν και διάφορες αυτοσχέδιες λιάσες όπως τις έλεγαν, οι οποίες ήταν για τις περιπτώσεις ανάγκης και για πεζούς τολμηρούς οδοιπόρους.

Πέρα λοιπόν από το εμπόδιο του Καλαμά, ήταν και ή Αράπα. Αυτή ήταν και αν ήταν. Ολα υποφέρονταν και κουτσοχώραγαν, στριμωχτά βέβαια, στο κεφαλάκι μου, εκείνο που ήταν ακατανόητο ή μάλλον απροσπέραστο ήταν η Αράπα και ο βρώμικος κώλος της. Είδατε λοιπόν πως παρασύρεσαι και πόσα πράγματα έρχονται στο νου σου όταν σκέφτεται κανείς τα παληά;

Η Αράπα λοιπόν ήταν κι αυτή ένας φραγμός, ένα εύρημα μάλλον για να κόβονται οι τυχόν επιθυμίες για ένα ταξείδι στα Γιάννινα.

Τί ήταν όμως η Αράπα και ο... ποπός της; Με λίγα λόγια, γιατι το πράγμα δεν ήταν και κανένα σπουδαίο κεφάλαιο, συνήθιζονταν να λέγεται ότι όποιος πάει για πρώτη φορά στα Γιάννινα, περνώντας από το φόρο, άλλη ιστορία αυτή πάλι, έπρεπε να φιλίσει τον κώλο της Αράπας και μετά να μπει στην πόλη των Γιαννίνων

Με δυό λόγια λοιπόν στο χαρτί το θέμα τέλειωσε. Αυτό ήταν όλο κι όλο. Μπαίνοντας στα Γιάννινα για πρώτη φορά έπρεπε να φιλήσεις αυτό που είπαμε.

Στη φαντασία μου όμως και στην ψυχή μου το πράγμα δεν τέλειωνε με δυό λόγια. Εκεί ήταν ο χαλασμός και το βάσανο. Καλά το να θέλεις να πας στα Γιάννινα και ωραίο ήταν και όνειρο γλυκό και επιδιωκόμενο. Τα καλοστημένα εμπόδια όμως πως ξεπερνιόνταν; Και το κακό ήταν ότι το μυστικό κρατιόταν τόσο καλά που πέρναγε από θύμα σε θύμα τόσο πιστικά και με τόση μοβορία και σαδισμό που ήταν πέρα για πέρα πιστευτό.

Μ' όλα τούτο όμως η επιθυμία ήταν επιθυμία. Αλλωστε ήταν και η μάννα. Δεν θα πήγαινα μόνος μου. Ηταν δυνατό να πάθω τόσο μεγάλο κακό κοντά στη μάννα μου;

Με όλα αυτά τα συναισθήματα λοιπόν και άλλα πολλά, άλλα που δεν εκφράζονται ή άλλα χωρίς πολύ ενδιαφέρον για σας, βρέθηκα μια φορά, ευλογημένη ώρα στη στράτα για τα Γιάννενα.

(Συνεχίζεται)

Το καλοκαίρι ξανάρθε

Το καλοκαίρι είναι η εποχή που το χωριό μας, και όλα τα χωριά, μαζεύει τα παιδιά του. Εκεί συναντιώμαστε, θυμούμαστε, σχεδιάζουμε, αναπολούμε και κυρίως ξεκουραζόμαστε. Ο Μαχαλάς έχει την κόντρα που είναι το ιδανικότερο σημείο για τέτοιου είδους συντροφιές. Η φωτογραφία είναι περσινή και την τράβηξε ο κ. Παναγιώτης Ι. Μάνος. Διακρίνονται οι κ. κ. Μιχάλης Ι. Μάνος, Ανδρέας Μ. Μάνος, Ευάγ. Ι. Μάνος, Ιωάννης Γ. Ζύγαρης, Φάνης Κατοστάρας (γαμπρός Δ. Σπανού), Νικόλαος Μηλιώνης, Αναστάσιος Μ. Μάνος και Αριστ. Διαμαντής. Σε πρώτο πλάνο τα Αετοπετρίτικα βλαστάρια των κ. κ. Μ. Μάνου, Σπ. Τσαμπούρη και Στ. Ζήκου. Καλή αντάμωση λοιπόν και φέτος.